

Preek Marcus 16: 1-11 - Pasen

Broeders, zusters,

Steeds vaker worden we geconfronteerd met allerlei initiatieven die tot doel hebben om mensen het lijdensverhaal van Jezus of het Paasverhaal intensiever te laten beleven. Al weer een aantal jaren zendt de EO de Passion uit. Omlijst met eigentijdse liederen wordt een groot kruis door een stad gedragen en bekende of minder bekende artiesten treden op als de hoofdpersonen in het verhaal. We zien dat in steeds meer plaatsen – nu ook in Oldebroek e.o. – soortgelijke initiatieven worden gehouden. Verschil is meestal wel dat hier de deelnemers mensen zijn die heel bewust christen zijn en dat is bij het spektakel op televisie niet altijd vanzelfsprekend. Onlangs las ik in de krant dat ook de PKN een nieuw initiatief heeft bedacht dat PaasChallenge wordt genoemd. Het idee is om jongeren het Paasevangelie in een soort toneelstuk te laten beleven als één van de mensen die er bij was. En dat kan wel helpen. Wie focust op bijvoorbeeld Petrus wordt zich bewust van de achtbaan van emoties die hij doormaakte. Of wie inzoomt op Judas gaat ook een beetje begrijpen waar zijn teleurstellingen vandaan komen. Ook draaide er deze week een film over het leven Maria Magdalena. Natuurlijk zijn er ook altijd wel weer mensen die bezwaar maken tegen dergelijke moderne uitingen rondom Pasen. Ik begrijp de bezwaren best, het sterven van Jezus is iets heel intens, iets huiveringwekkends waarbij je stilvalt, maar tegelijkertijd wil ik toch wel een lans breken voor deze initiatieven. Er wordt creativiteit ingezet om de Bijbelse boodschap te laten klinken in een wereld die niet meer is gewend aan de setting van een christelijke kerkdienst en dan probeer je aansluiting te vinden. Zoals Paulus in zijn tijd ook deed toen hij in het gesprek met de Griekse filosofen Griekse dichters aanhaalde om op Jezus te wijzen (Hand. 17), zo proberen we vandaag, in de muziek van vandaag, te wijzen op de betekenis van kruis en opstanding. Dat is een hedendaagse toepassing van de woorden van Paulus dat we voor de Joden als Joden moeten zijn en voor de Grieken als een Griek (1 Cor.9:20 ev.). En natuurlijk kan je als christen de Boodschap dan wat mager vinden. En misschien ook wel terecht. Maar dergelijke initiatieven zijn ook vooral bedoeld een brug te slaan naar de wereld om ons heen en minder om mensen die al geloven aan te spreken. En de brug die je slaat wordt door je achterban vaak als te werelds en door je doelgroep als te christelijk ervaren. Zo zie je maar, dat het een zoektocht blijft om op een goede manier de kloof te overbruggen naar de hedendaagse mens, die niet vertrouwd is met het Evangelie.

Vandaag willen we ook hier in de dienst weer stilstaan bij de gebeurtenissen in het jaar 33 in Jeruzalem. En vandaag doen we dat door ook in te zoomen op Maria van Magdala of Maria Magdalena. Misschien lukt het ons een beetje om tot ons te laten doordringen wat zij meemaakte in die hectiek van Goede Vrijdag en Pasen. En misschien lukt het ook om iets over te brengen van hoe zij de kruisiging en opstanding van Jezus heeft beleefd.

Volgens het Marcus Evangelie was zij de eerste die Jezus ontmoette na de opstanding.

Wat weten we van deze Maria?

Nou eigenlijk niet zo heel veel. We weten waar ze vandaan komt. Ze komt uit Magdala. Dat is een klein vissersplaatsje aan het meer van Gallilea, iets ten zuiden van Kapernaum. We lezen in het Evangelie van Mattheüs dat Jezus met zijn discipelen na de tweede wonderbare spijziging vertrok naar het gebied van Magdala, alhoewel andere vertalingen hier de plaats Magadan noemen. Het is niet helemaal zeker of het over dezelfde plaats gaat.

Verder lezen we van Maria dat Jezus haar bevrijd heeft van zeven demonen. Hoe we ons die bezetenheid precies moeten voorstellen is onduidelijk, maar we mogen er vanuit gaan dat Maria zwaar te lijden heeft gehad van aanvallen van de satan en zijn trawanten, en die aanvallen hebben haar levensgeluk vergald. Ze hebben ervoor gezorgd dat ze veranderde in een psychisch wrak dat nog maar nauwelijks in staat was normaal te functioneren. De tegenstander van God was maar op één ding uit en dat was haar leven vernielen. Maar de ontmoeting met Jezus heeft alles totaal veranderd. Jezus bevrijdde haar van de kwelgeesten en zo kon Maria haar beide benen er weer onder krijgen. Ze heeft aan den lijve ervaren wat het betekent om bevrijd te worden van het diepste kwaad en in een liefdevolle relatie met Jezus te komen. Dat was levens veranderend. De bevrijding die Maria heeft meegemaakt heeft haar doen besluiten om achter Jezus aan te gaan. Maria werd één van de vrouwen die Jezus diende met haar eigen bezittingen (Lukas 8:2,3). Met alles wat ze was en alles wat ze had diende ze vanaf nu de Here Jezus. Een opmerkelijk verschijnsel trouwens, dat die groep volgelingen van Jezus niet alleen uit mannen bestond maar ook uit vrouwen. Dat werd in die tijd niet alleen als ongebruikelijk gezien, maar zelfs als aanstootgevend. Vrouwen werden in die tijd als minderwaardig beschouwd en in het sociale en maatschappelijke leven ook zo behandeld. Jezus handelt hier echt anders dan de rabbi's van Zijn tijd door dit denken te doorbreken en vrouwen toe te staan in een nauw contact met Hem te staan. En Maria was één van hen. Zij volgde haar Heer waar Hij ook ging. Ze had Hem lief. Wat wil je? Jezus had haar bevrijd en weer levensperspectief gegeven. Er zijn trouwens wel uitleggers geweest die beweren dat Maria dezelfde zou zijn

als de prostituee die Jezus voeten heeft gezalfd in het huis van Simon de Farizeeër. Ook in de musical Jesus Christ Superstar wordt met het liedje 'I don't know how to love Him' die indruk gewekt, maar er is geen enkele Bijbelse of buiten-bijbelse aanwijzing die aanleiding geeft te geloven dat Maria een prostituee was. Net zo min als er een aanwijzing is dat Jezus en Maria een liefdesverhouding hadden samen, zoals ook wel wordt beweerd.

Maria was wèl een volgeling van Jezus, en daarin is Maria een voorbeeld voor ons. Heeft Jezus ons ook niet bevrijd van alles wat scheiding maakt door aan het kruis te sterven en zodoende al onze zonden, onze bindingen, onze onvolmaaktheid mee te nemen de dood in, het graf in. Jezus' daad van bevrijding bewerkte bij Maria dat ze Jezus ging volgen en dienen met alles wat ze had. Hoe is dat dan bij jou? Kun je dat nou ook zeggen? Kun je zeggen: 'Nu het tot me is doorgedrongen wat Jezus voor mij heeft gedaan daarom wil ik Hem ook volgen met alles wat ik ben en alles wat ik heb?'

Maria deed het.....

Ze bleef Jezus volgen. Zelfs toen Hij stierf aan het kruis keek ze uit de verte toe, samen met nog enkele andere vrouwen (Markus 15:40). Wat zal het haar een pijn gedaan hebben, dat Jezus, haar Bevrijder Jezus, daar hing met z'n kapot geslagen rug, haar Jezus met z'n afgebeulde lichaam, haar Jezus snakkend naar adem. Haar Jezus, de Man die haar het leven gaf, die Jezus moet hier het leven laten.

Maar ongetwijfeld zal Maria het ook gezien en gemerkt hebben. Dit was geen gewoon sterven. Die zonsverduistering, het beven van de aarde, het voorhangsel in de tempel dat zo maar scheurde van boven naar beneden alsof de weg tot het allerheiligste spontaan opengebroken werd, de verhalen over gestorvenen die weer levend en wel weer in de stad verschenen, de woorden die Hij uitriep, zo van God en mens verlaten hing Hij daar, zo eenzaam stierf Hij, maar ook die allesbepalende schreeuw 'Het is volbracht!' Het is klaar, de prijs is betaald.

Toen haar Jezus gestorven was, is Maria samen met de andere vrouwen de mensen gevolgd die Jezus begraven hebben. Ze wilde en kon niet loskomen van haar Bevrijder, zelfs niet nu Hij dood was. Ze wilde weten waar ze Hem neerlegden, zodat ze na de sabbat z'n lichaam eer kon bewijzen. Want wat had ze Hem lief, haar Meester, haar Bevrijder.

Na de sabbat, de dag van rust, die Maria vast en zeker geen enkele rust gegeven had, omdat haar hoofd boordevol zat van alle emoties: alle gebeurtenissen van die dag ervoor, de schrale pijn van rouw en gemis, de machteloosheid bij het aanzien van zoveel onrecht,

de confrontatie met lijden en uiteindelijk het sterven en begraven, bijna teveel voor een mens om te dragen, na die sabbat ging Maria opnieuw naar het graf. Wat kun je nog doen? Hooguit kun je er nog voor zorgen dat haar geliefde Meester netjes wordt begraven. Dat kun je je wel voorstellen. Ik hoor nu mensen dat ook wel eens zeggen. Het enige dat ik nog kan doen is een eervolle begrafenis geven, als uiting van liefde en respect. Zo iets zal Maria en de andere vrouwen ook gedreven hebben toen ze naar het graf gingen om Jezus de laatste eer te betonen.

Maar aangekomen bij het graf zagen de vrouwen dat de steen weggerold was. De vraag is dan natuurlijk of Jezus het nodig had voor zichzelf om die steen aan de kant te doen, of dat de steen vooral aan de kant moest voor de vrouwen. Ik denk het laatste. De weggerolde steen en het open graf moeten aan de vrouwen laten zien dat de dood verslagen is. Ze kunnen zo het graf inlopen en constateren dat Jezus er niet meer is. Zoals ooit aan het begin van de mensengeschiedenis de poort naar het leven werd afgesloten door een engel die moest zorgen dat de toegang naar de tuin van Eden gesloten moest blijven, omdat Adam en Eva's misstap de mensheid bij God vandaan heeft gesleurd, zien we nu weer een engel die er op wijst dat de doorgang naar het leven weer is ontsloten. Hoe zal deze Boodschap bij de vrouwen zijn binnengekomen? Er staat dat ze in eerste instantie wegvluchtten bij het graf vandaan. Beving en ontsteltenis had hen aangegrepen. Na de traumatische ervaring van de dag ervoor, de gevangenneming, de kruisiging en de begrafenis is het lege graf en de ontmoeting met deze hemelse wezens (de andere Evangelieën spreken namelijk over twee engelen) weten de vrouwen gewoon niet meer hoe ze het hebben. Je hebt toch het idee dat je ze ziet vliegen. Je kunt gewoon niet meer normaal denken. Je hart slaat op hol, je hoofd bonkt, je kunt maar één ding bedenken, en dat is wegrennen. Het is gewoon teveel voor een mensenkind om te kunnen verdragen.

Hoe en in welke volgorde de verschillende verschijningen van Jezus daarna hebben plaatsgevonden is moeilijk te reconstrueren. Ieder Evangelie vertelt verschillende flarden van het verhaal, maar waar ze allemaal over vertellen is dat Jezus leeft en dat Hij is verschenen. Eerst aan Maria Magdalena. Uit het Johannes Evangelie weten we dat Maria in eerste instantie vermoedde dat ze met de tuinman sprak, totdat de Heer haar naam zei: Maria! Ze hoorde haar naam zeggen op een manier zoals Hij dat alleen maar kon. Zou het dan toch waar zijn? Hebben ze het zich niet ingebeeld, die verschijning van die engelen? Zou Hij werkelijk leven? Maria was uitzinnig van blijdschap. Haar Jezus, haar Bevrijder, haar Meester leeft! Het is echt waar. Na de ontgoocheling van de gevangenneming, het

intense verdriet over Jezus' sterven, de opwinding over de verschijningen bij het graf, nu de euforie, de uitzinnige vreugde, het uit je dak gaan en het wel van de daken willen schreeuwen van blijdschap. Jezus leeft! Hij is werkelijk opgestaan! Halleluja.....prijs de Heer!

Maria rent naar de andere discipelen. Zij zaten bij elkaar in zak en as. En Maria mag hen het Goede Nieuws vertellen dat Jezus leeft. Zoals de val van de eerste vrouw Eva er voor gezorgd heeft dat vrouwen vaak de tweede viool hebben moeten spelen in de wereld, zet Jezus hier de zaak weer recht door een vrouw de eerste getuige te laten zijn. Maria mag het gaan vertellen. Maria, nog wel. Je weet wel, die vrouw die eerst in de macht van satan was. Dat zal wel niet in haar voordeel gewerkt hebben. Toen ze met de boodschap van de opstanding kwam hebben de discipelen ongetwijfeld gedacht dat de vrouw het spoor weer bijster was. Ze herinnerden zich vast nog wel in welke labiele toestand ze eerst verkeerd heeft. Ze ziet ze weer vliegen. Het verdriet heeft haar in de war gebracht.

We weten dat Jezus later ook nog is verschenen aan de Emmaüsgangers, de apostelen en volgens 1 Cor. 15 ook nog aan 500 mensen tegelijk. Daarmee wordt het argument dat Maria gehallucineerd moeten hebben meteen van tafel geveegd. Het was inderdaad mogelijk dat één persoon zich door alle emoties heeft ingebeeld dat ze Jezus had gezien. Maar het is onmogelijk dat 500 mensen tegelijk zich hetzelfde inbeelden.

Jezus is werkelijk opgestaan. Hij heeft de dood eens en voor altijd verslagen. De dood is verzwolgen in de overwinning van Christus.

Broeders, zusters het is vandaag Pasen. Het lege graf en de verschijningen van de opgestane Heer hebben die discipelen, die als lamgeslagen, zielige hoopjes mens, op een bovenkamertje zaten veranderd in vrijmoedige getuigen. Straks op de Pinksterdag zullen ze met grote vrijmoedigheid spreken over hun opgestane Heer. Vanaf die dag is die Boodschap met grote kracht verkondigd en is de wereldwijde kerk ontstaan. Zonder opstanding was dat nooit gebeurd. En zonder opstanding was de kerk ook nooit op het idee gekomen om op de eerste dag van de week te gaan samenkomen. Iedere zondagse kerkdienst verwijst naar die grote Paasdag van bijna tweeduizend jaar geleden, Toen Gods Zoon de dood de genadeslag toebacht. Jezus is Overwinnaar. Hij leeft. En daarom hebben wij perspectief. We kunnen verder, want net zo zeker als Jezus als eersteling het graf uitkwam, zullen wij met Hem verschijnen als de bazuin klinkt bij Jezus terugkeer.

Maria mocht getuigen van haar grote Bevrijder. Wat was ze aan Hem verknocht geraakt. Begrijpelijk. Ze kwam van ver, Hij had haar thuisgebracht. Slavin van het kwaad was ze, nu is ze een kind van het licht. De aanwezigheid van satan moest in haar leven wijken voor het vaderhart van God. Alles alleen door Jezus!

Vanmorgen hebben wij met deze gewone vrouw mogen meekijken over haar schouder. We hebben gehoord hoe Jezus haar Bevrijder was. Hoe zij door Jezus uit de macht van het kwaad werd bevrijd en een volgeling van Jezus werd. Maar ook hoe Jezus haar inschakelde als getuige van het geweldige Nieuws dat de dood het gaat afleggen, omdat Jezus sterker is dan de dood.

Bijzonder hoe we in haar leven mogen zien dat bevrijd worden en getuige zijn samen op gaat. Maria kon niet anders dan rond bazuinen wat Jezus voor haar heeft gedaan.

Naar alle waarschijnlijkheid zijn wij niet zo in de ban van satan geweest als Maria. Maar ook voor ons geldt dat er maar één manier is om onder de macht van de boze uit te komen. We zullen net als Maria volgeling van Jezus moeten worden. Erop vertrouwen dat Zijn dood aan het kruis en Zijn opstanding uit de dood de weg heeft vrijgemaakt naar Gods Vaderhart. Dankzij Jezus' kruisdood is er geen veroordeling meer. Dankzij Jezus' opstanding is ook onze dood een verslagen vijand. Die wetenschap maakte Maria uitzinnig van vreugde. Ze kon het wel van de daken schreeuwen. Jezus, mijn Verlosser leeft weer! Het graf is leeg. De dood is verzwolgen.

Zullen wij maar met Maria meedoen en aan iedereen vertellen dat er verlossing is. Dat er hoop is, omdat Jezus onze Heer waarlijk is opgestaan! Halleluja! AMEN

Wapenveld